

SKÓLAVÁMSKRÁ

SKERJAGARÐUR

Efnisyfirlit

Leikskólinn Skerjagarður	5
Skólanámskrá Skerjagarðs.....	6
Gerð skólanámskrár Skerjagarðs	6
Börn og skólanámsskrá.....	6
Hugmyndafræði og áherslur í starfi	7
Reggio Emilia	7
Lev Wygotsky.....	7
John Dewey	8
Jean Piaget.....	8
Sýn á nám barna	8
Aðrar áherslur í starfi.....	9
Leikurinn	9
Val.....	9
Könnunarleikur	10
Könnunaraðferðin	10
Skráning.....	11
Tónlist og dans.....	12
Gildi Skerjagarðs.....	12
Gleði	13
Frumkvæði.....	13
Sköpun.....	13
Leiðarljós leikskólastarfsins	14
Grunnþættir menntunar	17
Samþætt og skapandi leikskólastarf.....	18
Læsi og Samskipti	18
Heilbrigði og vellíðan.....	19
Sjálfbærni og vísindi	21
Sköpun og menning.....	22
Lýðræði, jafnrétti og mannréttindi.....	23
Læsisstefna Skerjagarðs	24
Menning og hefðir Skerjagarðs:	24
Samstarf og samskipti	26
Stjórnun Skerjagarðs	27

Deildarstjórar og kennarar	27
Hlutverk kennara og samskipti við barnahópinn.....	27
Foreldrasamvinna og foreldrafélag	28
Foreldrasamvinna.....	28
Foreldrafélag	29
Stuðningur og sérkennsla	29
Samstarf Melaskóla og Skerjagarðs.....	29
Samstarf við nærumhverfi.....	30
Innra og ytra mat.....	30
Matsaðferðir innra mat	30
Matsaðferðir ytra mat.....	30
Mat barna	31
Heimildaskrá:	32

Leikskólinn Skerjagarður

Leikskólinn Skerjagarður Bauganesi 13 er einkarekinn og með þjónustusamning við Reykjavíkurborg, hann tók til starfa 1. apríl 2003. Áður var starfræktur einkarekinn leikskóli í þessu sama húsnæði frá árinu 1989.

Eigendaskipti urðu á leikskólanum Skerjagarði í ágúst 2015. Rekstraraðilar eru Söldís Harðardóttir

leikskólakennari og Þórbjörn Sigurðsson.

Leikskólastjóri er Söldís Harðardóttir og aðstoðarleikskólastjóri er Guðfinna Kristjánsdóttir. Leikskólinn er aðili að Samtökum sjálfstæðra skóla. Í dag dvelja 50 börn samtímis á leikskólanum Skerjagarði.

Á Skerjagarði eru tvær deildir, yngri deildin Ból er með börn á aldrinum átján mánaða til tveggja og hálfis árs.

Eldri deildin Bakki er með börn á aldrinum tveggja og hálfis til sex ára. Aldursblöndun fer eftir aðstæðum hverju sinni.

Leikskólinn Skerjagarður er staðsettur í miðju íbúðarhverfi. Náttúran er heillandi í Skerjafirði og mörg skemmtileg útivistarsvæði eru í nánasta umhverfi við skólann, sem gefur góð tækifæri til útikenngu. Leikskólinn er á tveimur hæðum ásamt kjallara og risi. Deildarnar eru á sitt hvorri hæðinni. Í kjallara/Gleðigarði er góð aðstaða til myndsköpunar og til að vinna stærri verk. Við teljum það mikinn kost að hafa sér myndlistarstofu þar sem verkin geta verið að þróast í langan tíma. Í Gleðigarði fara börnin einnig í skipulagða tónlistarstund en þar er góð aðstaða til hreyfingar. Á jarðhæðinni er sér matsalur í björtu og skemmtilegu rými og er þar gott aðgengi út í garð. Starfsmannaaðstaða er í risi húsin, kaffistofa, skrifstofa leikskólastjóra og undirbúningsherbergi fyrir kennara. Garður er í kringum húsið sem skipt er í fremri og aftari garð. Það hefur gefið góða raun að hafa garðinn tvískiptan þar sem yngri börnin geta verið í rólegheitum í fremri garðinum.

Skólanámskrá Skerjagarðs.

Leikskólinn Skerjagarður starfar samkvæmt [lögum](#) og *reglugerðum* um leikskóla nr. 90/2008 og Aðalnámskrá leikskóla frá 2011.

Leikskólinn er fyrsta skólastigið í menntakerfinu. Í lögum um leikskóla kemur meðal annars fram að velferð og hag barna skal hafa að leiðarljósi í öllu starfi. Leikskólaaldurinn er mikilvægur tími náms og þroska. Veita skal börnum umönnun og menntun. Hvetjandi námsumhverfi og örugg leik- og námskilyrði eru nauðsynleg. Stuðla skal að því að nám fari fram í leik og skapandi starfi. Starfshættir leikskóla skulu meðal annars mótast af umburðalyndi, kærleika, lýðræðislegu samstarfi, jafnrétti og lýðræði, ábyrgð og umhyggju. Meginmarkmið uppeldis og kennslu eru.

Sjá nánar hér: www.althingi.is/altext/stjt/2008.090.html Aðalnámskrá er rammi um skólastarfið sem útfærir nánar þá menntastefnu sem lögin fela í sér. Á grunni aðalnámskrár ber hverjum leikskóla að útfæra sína eigin skólanámskrá. Þar sem lögð er áhersla á sérkenni, menningu og starfshætti skólans. Innan aðalnámskrár geta leikskólar enn fremur markað sér stefnu sérstaklega og unnið eftir þeim kenningum og stefnum sem þeir kjósa.

Sú menntastefna sem birt er í aðalnámskrá er reist á sex grunnpáttum menntunar sem eru leiðarljós við gerð skólanámskrár. Grunnpættir menntunnar eru: læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Grunnpættir fléttast inn í allt skólastarf og starfshættir skólans byggja á þeim.

Gerð skólanámskrár Skerjagarðs

Við gerð nýrrar skólanámskrár var stuðst við skólanámskrá frá 2011. Allir kennarar tóku þátt í að móta nýja skólanámskrá. Farið var yfir ákveðna þætti hennar á starfsdegi og deildarfundum. Leikskólastjóri og aðstoðarleikskólastjóri ásamt deildarstjórum unnu svo að gerð hennar. Foreldrar komu að gerð skólanámskrá með yfirllestri og ábendingum.

Börn og skólanámsskrá

Á Skerjagarði er lýðræði haft að leiðarljósi í öllu okkar starfi. Börnin hafa verið virkir þátttakendur í ákvarðanatöku í starfi t.d við að gera stundaskrá mánaðarins, þar sem ýmsar upptakomur eru, skipuleggja vettvangsferðir og hafa áhrif á val viðfangsefna sem tekin eru fyrir hverju sinni. Elsti árgangurinn gerir sína námskrá ásamt kennara og er stuðst við hana út

skólaárið, farið er reglulega yfir hana og kannað hvort markmiðunum hafi verið náð. Skólanámskrá á vera lifandi og í sífelldri endurskoðun.

„Ég vil læra eða gera verkefnabók og læra stafina og líka að reikna.

Við þurfum að kunna að reima skó, og skeina okkur sjálf. Búa til „sögubók,, fara í vettvangsferðir, fara í strætó og að baka, og líka að fara í Nauthólsvík að grilla pylsur og skemmta sér.“

Skólahópur 2015 -2016.

Hugmyndafræði og áherslur í starfi

Á Skerjagarði er unnið eftir *Aðalnámskrá leikskóla* ásamt hugmyndafræði Loris Malaguzzi sem kenndur er við borgina Reggio Emilia á Ítalíu. Í hugmyndafræði leikskólans er einnig horft til kenninga fræðimanna Lev Wygotsky, John Dewey og Jean Piaget.

Reggio Emilia

Hugmyndafræði Reggio Emilia hefur opnað nýja og skapandi sýn á nám barna, þar sem hún er sveigjanleg og tekur breytingum í takt við tíðarandann. Lögð er áhersla á faglegt starf þar sem einstaklingurinn fær að njóta sín í öruggu umhverfi. Allt nám á að veita börnum ánægju og áhuga á að læra meira. Börn verða að fá tækifæri til að upplifa gegnum skynfærin og námið þarf að vera áþreifanlegt. Litið er á barnið sem hæfileikaríkan einstakling, sterkan og forvitinn sem er tilbúin að takast á við áskornanir daglegs lífs. Stefnan felur í sér mikla sköpun og góða sýn á barnið. Lögð er áhersla á skapandi hugsun heimspekinnar og uppgötvunarnám á forsendum barnanna. Góð samskipti á milli barna, starfsfólks og foreldra er grunnur að góðu skólastarfi. Á Skerjagarði er lögð áhersla á faglegt starf þar sem einstaklingurinn fær að njóta sín í öruggu umhverfi. Allt nám á að veita börnum ánægju og áhuga á að læra meira.

Lev Wygotsky

Kom með þá sýn að börn lærðu í samskiptum við aðra, að nám og þroski ætti sér stað í menningarlegu og félagslegu samhengi. Tungumálið væri tæki til tjáskipta og félagslega samskipta. Vitrænn þroski örvast í samskiptum við aðra, umhverfið hefði því gífurleg áhrif.

Wygotsky lagði einnig áherslu á að það þyrfti að styðja börnin í þekkingarleit sinni, ögra og rannsaka með þeim á þeirra forsendum. Heillandi við kenningu Vygotsky er „svæði hins mögulega þroska,, börnin læra af þeim sem eldri eru, það ýtir undir þroska og nám barna að vera samspili við eldri börn og kennara. Kennari þarf að vera vakandi yfir því að gefa barni viðfangsefni sem ýtir undir framfarir og þroska (<https://visindavefur.hi.is/svar.php?id=70347>

John Dewey

John Dewey lagði áherslu á virkt nám barna og að þau lærðu í gegnum eigin reynslu. Hann lagði áherslu á sjálfsuppgötvunarnám. Einnig lagði hann áherslu á að barnið geti tengt það sem það lærir í leikskólanum við það samfélag sem það býr í (Gunnar Ragnarson, 2000 bls. 16).

Jean Piaget

Í hans kenningu kemur fram að barnið verði að öðlast skilning á því umhverfi sem það býr í, þess vegna þarf barnið að fá að kanna af eigin raun. Frumkvæðið kemur frá barninu sjálfu en hlutverk okkar felst aðallega í því að skapa aðstæður til þess að barnið fái tækifæri til að upplifa og kanna. Þess vegna þarf að vekja forvitni og örva sjálfstæða hugsun. Börn læra ekki um heiminn sem hlédrægir áhorfendur heldur sem virkir einstaklingar í samskiptum við annað fólk (Edward, Gandini, og Forman, 1994, bls 50-53)

Sýn á nám barna

Á Skerjagarði er lögð áhersla á faglegt starf þar sem einstaklingurinn fær að njóta sín í öruggu og kærleiksríku umhverfi. Velferð og umönnun barna er höfð að leiðarljósi í öllu starfi, borin er virðing fyrir barninu og sköpunarkraftur þess fær að njóta sín. Við erum stöðugt vakandi yfir hæfileikum og kostum barnanna með því að hrósa þeim og segja þeim hvað við sjáum þau gera og heyrum þau segja. Við leggjum áherslu á að skoða kosti þeirra og hvernig við getum unnið með þá.

Við á Skerjagarði teljum að börn læri mest og best í gegnum eigin reynslu og uppgötvun sem stuðlar að áhuga og virkni þeirra, því er uppgötvunnarnám mjög góð tjáningarleið fyrir barnið til að koma hugmyndum og upplifunum sínum á framfæri í orði og verki á margskonar hátt.

Aðrar áherslur í starfi

Leikurinn

Í Aðalnámskra kemur fram að leikur sé órjúfanlegur þáttur bernskuáranna og þungamiðja leikskólastarfsins. Leikur er sjálfsprottinn og eðlislægur. Börnin leika sér af fúsum og frjálsum vilja á eigin forsendum. Rík áhersla er lögð á frjálsa leikinn, því leikurinn er mikilvæg náms og þroskaleið. Í gegnum leikinn fær barnið tækifæri til að þroskast félagslega. Því leggjum við áherslu á að leikurinn fái tíma og rými í dagskipulagi skólans. Leikurinn hjá börnunum er skoðaður reglulega út frá skráningu og farið er yfir efniviðinn til að hafa leikinn sem fjölbreyttastan.

Val

Gefur börnunum kost á fjölbreyttum verkefnum þar sem áhugahvöt og virkni barnsins fær notið sín, einnig ýtir það undir sjálfstæði þeirra. Húsnæði og búnaður Skerjagarðs nýtist vel í valinu, þar sem börnin dreifast á leiksvæði skólans.

Á val tíma og í stöðvarvinnu eru fjölbreytt verkefni í boði t.d. útivera, vettvangsferðir, tilraunir, kubbavinna, perla, lita, púsla, leira og fleira. Í boði er að fara í Gleðigarð (kjallari) þar sem tækifæri gefst á að vinna í myndsköpun. Mikilvægt er að starfsmenn séu til staðar og styðji þau í því sem þau velja sér og stuðli að góðum samskiptum.

Könnunarleikur

Í könnunarleik fá börnin tækifæri til að örva öll skynfærin og uppgötva eiginleika hluta. Börnum er boðin aðgangur að fjölda ólíkra hluta og rannsaka og nota á margvísan hátt á eigin forsendum. Börnin leika sér ótrufluð án fyrirmæla frá kennara. Þau leiða leikinn sjálf og læra um leið að hægt er að gera hluti á margan hátt. Kennarinn heldur utan um skráningu í ferlinu.

Könnunaraðferðin

Könnunaraðferðin er könnun eða rannsókn þar sem farið er ofan í kjölinn á ákveðnu viðfangsefni. Aðaleinkenni könnunar er að leita svara við spurningum um efni sem annað hvort kennari eða börnin leggja til. Athugun fer fram í nokkrar vikur eða mánuði allt eftir áhuga barnanna. Í könnun/verkefnavinnu spyrja börnin spurninga sem leiða rannsóknina og taka ákvörðun um hvað gert er. Leitað er upplýsinga saman um viðfangsefnið á margvíslegan hátt. Börn og kennarar leita svara í sameiningu, starfið er sveigjanlegt og aðlagð þörfum og áhuga barnanna. Viðfangsefnin eru venjulega tekin úr umhverfi sem börnin þekkja og hefur persónulega þýðingu fyrir þau. Könnunaraðferðin er

góð leið fyrir börnin að hafa áhrif á nám sitt. Þau eru virkir þátttakendur í þekkingarleitinni og fá að rannsaka á sínum forsendum. Skráning fer fram í öllu ferlinu. Könnunaraðferðinni er skipt niður í þrjú stig og er gerð áætlun í ferlinu. Efnið er útfært á fjölbreyttan hátt allt eftir áhuga og getu barnanna. Í lokin er sýning fyrir foreldra og aðra gesti.

Hvað er á myndinni allt þetta eru bein í krossfiski. Það er líka Nauthólsvík á myndinni og það er hægt að labba þangað en ekki þegar það er flóð.

Hvað veist um hafið? Ég veit allt um hafið af því að ég er alltaf að sigla til Vestmanneyja. Hákarl bítur og hrúðurkarlar eru í fjöru. Það er líka viti sem að lætur báta rata í þoku og myrkri. Vitinn segir líka mjög hátt hljóð, ég sá það í Elíasi.

Magnús 4,8 ára.

Skráning

Á Skerjagarði leggjum við áherslu á skráningu í öllu okkar starfi. Stuðst er við skráningu í hópastarfi og í leiknum, þar sem hugmyndir og upplifanir barnanna eru skráðar. Teknar eru ljósmyndir í ferlinu. Skráningar gera starfið sýnilegt og efla upplýsingaflæði milli leikskóla og foreldra. Skráningar er góð leið til að ræða við börnin og foreldra um leikskólalíf barnanna og hvernig barn þroskast og dafnar. Skráning er einnig gott mats- og skráningartæki leikskólans til að skoða líðan barnsins og þroska þess. Gott tæki til að ígrunda leikskólastarf hvað er og hvað má gera betur einnig til að skoða okkur sem kennara í starfi.

Höfrungur

*Rósa mín syntu nú
Komdu til mín
Talaðu við mig
talaðu við mig
þetta er búið*

Ljóð: Edda Sólveig

Tónlist og dans

Við á Skerjagarði leggjum mikla áherslu á tónlist og dans. Við teljum tónlist vera mikilvægan þátt í þroska barna þar sem það eflir marga þætti sem stuðla að sjálfsöryggi, lífsgleði og eflir félagsþroskann. Öll börnin fara í skipulagða tónlistarstund. Allar tónlistastundirnar hafa eins upphaf og endi, með því skapast öryggisfinning og vellíðan hjá barninu. Við byrjum á nafnalagi þar sem hvert barn fær athygli og við endum alltaf stundina á að takast í hendur og þakka fyrir tímann.

Tónlistarstundirnar eru mjög fjölbreyttar, við vinnum mikið með taktinn, klöppum, stöppum, smellum með tungunni, sláum á lærin o.fl. Einnig fléttum við saman tónlist og léttum barnadönsum. Við notum tónlist í ýmsum spunaleikjum þar sem við hlustum á tónlist og barnið getur gefið ímyndunaraflinu frelsi og breytt sér í dýr eða eitthvað annað og tjáð sig með hreyfingum. Við vinnum með hljóðfæri og syngjum með og lögð er áhersla á að spila í takt og læra lög og texta.

Einnig er mikið sungið á Skerjagarði í öðru starfi leikskólans s.s. í hópavinnu, samverustundum, söngstundum og í fataklefanum, við leggjum líka áherslu á að þau læri þulur og ljóð.

Mikilvægast er að barnið fái tækifæri til að fanga gleðina og tjá sig með því að nota tónlistina til að fá útrás fyrir tilfinningar og skapandi hugsun.

Gildi Skerjagarðs

Við á Skerjagarði höfum ígrundað gildi og einnkunnarorð Skerjagarðs við gerð þessara skólanámskrár. Grunnur að góðu leikskólastarfi er að er að skoða sjálfan sig í starfi sem kennara og þá sýn sem við höfum á nám og þroska barna. „Staldræðu við og skoðaðu heiminn því það er ákveðin tilvera sem bíður eftir að vera uppgötvuð,,

Gleði

Almenn vellíðan og gleði hefur áhrif á líf og tilveru hvers einstaklings. Á Skerjagarði er leitast við að það ríki gleði og jákvætt andrúmsloft. Góð samskipti milli barna og kennara er forsenda þess að börn geti verið glöð og sýni hæfileika og sköpunarkraft í verki. Glöð börn hafa trú á eigin getu og þar af leiðandi styrkja þau sjálfsmynd sína.

Frumkvæði

Mikilvægt er að kennarar og börn sýni frumkvæði í leikskólastarfi. Börn eiga að hafa áhrif á nám sitt og fá tækifæri til þess að rannsaka á eigin forsendum í þekkingarleit sinni. Hlutverk okkar sem kennara er að ýta undir forvitni og áhugahvöt barnanna. Grípa hugmyndir þeirra á lofti, þannig að við getum unnið áfram með hugmyndir barnanna í öllu okkar starfi. Börnin eiga að skoða, rannsaka, upplifa, spyrja spurninga og leita svara við þeim, því það er ákveðin tilvera sem bíður eftir að vera uppgötvuð.

Sköpun

Mikilvægt er að hlúa að umhverfi sem örvar skynjun og sköpunarkraft barnanna. Aðaláherslan í okkar starfi er að vinna með ferlið og uppgötvun barnanna, frekar en að leggja áherslu á útkomuna. Leitast er við að hafa fjölbreyttan efnivið í boði sem ýtir undir ímyndunarafl, sköpunarkraft og gleði barnanna.

Leiðarljós leikskólastarfsins

Í *Aðalnámskrá leikskóla* 2011 eru tilgreind leiðarljós sem eiga að vísa leikskólum vegin í mótun leikskólastarfs.

Í Skerjagarði vinnum við markvisst eftir þessum leiðarljósum, tengjum það okkar hugmyndafræði og vinnuaðferðum sem við stöndum fyrir. Hér fyrir neðan tengjum við leiðarljósin við okkar áherslur markmið og leiðir:

- **Að börnin upplifi allan þann fjölbreytileika sem lífið hefur upp á að bjóða.**

Lögð er áhersla á skapandi starf. Könnunaraðferðin er góð leið til þess að börnin kynnist fjölbreytileika lífins. Þegar börnin rannsaka og prófa sig áfram með viðfangsefnin eru þau hvött til að tjá skilning og upplifun sinn á skapandi hátt. Farið er í vettvangasferðir að sækja efnivið úr náttúrunni. Ýmis efniviður er tekinn heim til þess að rannsaka og upplifa meira, ásamt því að vera notaður í myndsköpun. Fylgst er með árstíðarskiptum t.d hvernig lafin vakna til lífsins á vorin og skordýrin fara á kreik. Mikilvægt er að börn skynji og uppgötvi fjölbreytileika náttúrunnar af eigin raun og læri að njóta.

- **Nýta nærsamfélagið og nánasta umhverfi leikskólans á fjölbreyttan hátt.**

Á Skerjagarði förum við á söfn og listviðburði. Tengjum það því viðfangsefni sem verið er vinna með hverju sinni. Fáum heimsóknir frá rithöfundum og öðrum listamönnum. Nánasta umhverfi leikskólans er nýtt til útikennslu. Fylgst með árstíðarskiptum, lífríki fjörunnar skoðað. Einnig er útivera nýtt til frjáls- og sjálfsprottins leiks.

- **Virkja börn til sjálfbærra hugsana. Stuðla að því að börn læri að bera virðingu fyrir náttúru og umhverfi.**

Á Skerjagarði flokkum við rusl og förum með í endurvinnsluna. Í samverustund ræðum við um gildi þess að ganga vel um náttúruna. Við setjum niður kartöflur, grænmeti og gróðursetjum sumarblóm.

- **Að skapa aðstæður þannig að börnin fái tækifæri til að upplifa og kanna af eigin raun, með því að vekja forvitni, örva sjálfstæða hugsun og ýta undir ímyndunarafl barnanna.**

Við lítum á börnin sem sterka, hæfileikaríka og forvitna einstaklinga þar sem hver og einn fær að njóta sín á eigin forsendum, óháð kynferði og bakgrunni.

Í dagskipulagi Skerjagarðs er gefinn góður tími til hlutverkaleiks, þar sem börnin fá tækifæri til að tjá tilfinningar sínar og upplifanir.

Unnið er í litlum hópum út frá áhugasviði, aldri og þroska barnanna og því fléttað inn í allt daglegt starf svo sem tónlist, myndsköpun, hreyfingu og tjáningu.

Ljóð

Stari og þari

Stoppa niður í fjöru.

Á þurru landi

og liggja á sandi.

Brynhildur aldur 5,2

Fuglarifrildi

Einu sinni voru svartþröstur.

Og svanur að rífast. Þeir voru

að keppa um hvor myndi eignast

fallegri unga. Þá kom krummi

og sagði þeim að hætta að

rífast þá hættu þeir og urðu

vinir.

Börnin tjá upplifun sína í máli og myndum t.d í sögugerð og ljóðagerð og eru virkir þátttakendur í velja viðfangsefni hverju sinni.

Við teljum mikilvægt að börnin upplifi gleði og ánægju af þeim verkefnum sem þau taka sér fyrir hendur.

Á yngri deild útfærum við þessi markmið með Könnunarleik sem ýtir undir forvitni og sköpun barna. Þau kanna, rannsaka form og lögun hluta og uppgötva í ferlinu að hægt er að nota þá á fjölbreyttan hátt.

- **Að styrkja sjálfsmynd, sjálfsöryggi og efla félagsfærni þeirra.**

Börnin fá tækifæri til að þroskast félagslega með því að umgangast aðra og bera virðingu og samkennd fyrir öðrum. Við notum kærleiksríkt uppeldi, með því að temja okkur lága og blíða rödd, jákvæða útgeislun, mjúkar hreyfingar og förum í hæð barnanna þegar við tölum við þau. Við erum stöðugt vakandi yfir hæfileikum og kostum barnanna. Við fylgjumst vel með leik barna og notum skráningu til að skoða samskipti barnanna á milli. Við teljum mikilvægt að börn geti tjáð tilfinningar sínar í orðum, einnig að setja sig í spor annarra. Við notum meðal annars félagsfærnisögur, tilfinningabolta og svipbrigðamyndir.

- **Börnin eru hvött til tjáningar og til þess að hlusta.**

Það er nauðsynlegt fyrir börn að geta tjáð sig um upplifanir og langanir sínar í orðum. Í hópastarfi þá sýna börnin og tjá sig um afrakstur af því sem þau hafa verið að taka fyrir hverju sinni. Börn eru hvött til að spyrja spurninga í vettvangasferðum. Í samverustundum fara börnin í tjáningu þau segja frá hugarefnum sínum.

- **Að gott samstarf sé á milli barna, foreldra og starfsfólks. Eins að það ríki lýðræðisleg vinnubrögð.**

Þátttökuaðlögun leggur grunn að farsælu samstarfi leikskólans og heimilis. Í aðlöguninni gefst tími til að kynnast vel. Kennarar, börn og foreldrar leggja grunn að góðu og traustu samstarfi. Heimsóknardagar eru tvisvar á ári á Bakka og einu sinni á ári á Bóli, þar sem foreldrar geta komið í heimsókn og kynnst leikskólastarfinu. Þessar upptökur eru góður vettvangur fyrir foreldra og starfsfólk að kynnast, skiptast á skoðunum og þjappar fólki saman um að gera

góðan leikskóla enn betri. Lögð er áhersla á gott upplýsingaflæði í gegnum heimasíðu, tölvupóst, fréttabréf, stundaskrá mánaðarins og upplýsingatöflum í fataklefum.

- **Við vinnum með lýðræði í okkar starfi, börnin hafa áhrif á náms sitt og taka þátt í ákvarðanatöku.**

Skerjagarður er lýðræðislegur vettvangur og lærdómssamfélag þar sem börn hafa rödd og eru virkir þátttakendur og geta þannig haft áhrif á nám sitt og málefni skólans. Börnin hafa áhrif á það viðfangsefni sem er tekið fyrir hverju sinni og unnið er út frá áhugasviði barnanna.

Börnin eru þátttakendur í skipulagningu daglegs starfs í skólanum, t.d með því að gera stundaskrá mánaðarins með kennara. Þar þurfa börnin að skiptast á skoðunum, taka tillit og hlusta hvort á annað.

Grunnþættir menntunar

Samkvæmt *aðalnámskrá leikskóla* eru grunnþættir menntunar læsi, sjálfbærni, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, heilbrigði og velferð, sköpun. Grunnþættir snúast um læsi á samfélag, menningu og umhverfi, náttúru þannig að börnin læri að byggja sig upp líkamlega og andlega og að bjarga sér í því samfélagi sem það býr í. Grunnþættirnir snúast um framtíðarsýn, vilja og getu til að hafa áhrif og taka virkan þátt í að viðhalda samfélagi sínu, þróa það og breyta. Grunnþættirnir fléttast inn í allt skólastarf þeir eiga að endurspeglast í starfsháttum leikskólans og eiga þeir að vera sýnilegir. Allir þessir þættir eiga sér rætur í gagnrýnni hugsun, ígrundun, vísindalegum viðhorfum og lýðræðislegu gildismati. Þegar leikskólastarf er metið þá þarf að skoða hvernig grunnþættir menntunar koma fram í leik og námi barnanna. Má nota þá til að halda utan um markmið skólastarfsins og áherslur. Hver þáttur í leikskólastarfinu getur fallið undir fleiri en einn grunnþátt. Grunnþættirnir eru því samtvinnaðir og hver þeirra hefur í raun sín sérkenni. (*Mennta- og menningarmálaráðuneytið, aðalnámskrá leikskóla 2011 10-16*)

Sambætt og skapandi leikskólastarf.

Börn læra í gegnum leik og í daglegu starfi sínu í leikskólanum. Þau læra í samvinnu við önnur börn og hvatningu frá hinum fullorðnu. Náms svið leikskólans eru áherslupættir í leikskólauppeldi og eiga að vera sambætt og samofin öllu leikskólastarfi og taka mið af grunnþætti menntunnar. Náms sviðin skarast og þau er samofin undirstöðupáttum leikskólastarfsins, leik, daglegri umönnun og almennri lífsleikni. Náms svið leikskólans eru: læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning. Hér fyrir neðan gerum við skil á náms sviðunum og tengjum þau við okkar áherslur, sýn og leiðir Skerjagarðs.

Læsi og Samskipti

Börn hafa ríka þörf fyrir samskipti við aðra, þau nota ýmsar leiðir til að tjá sig og eiga samskipti við aðra. Við á Skerjagarði leggjum okkur fram við að skapa aðstæður svo börnin fái tækifæri til að eiga jákvæð og uppbyggileg samskipti í barnahópnum, þannig eykst félagsfærni og sjálfsmynd styrkst. Læsi felur í sér leikni, þekkingu og hæfni barna til að lesa í umhverfið sitt og tjá upplifun sína skoðanir og tilfinningar. Hér fyrir neðan koma okkar leiðir að þessum markmiðum. Læsi og samskipti eiga vel heima í könnunaraðferinni og uppgötvunarnámi. Þar eru lýðræðislegar ákvarðanir teknar, af börnunum og kennurum, börn deila reynslu sinni og þekkingu. Við ýtum undir frumkvæði og ákvarðanartöku, börnin hafa þannig áhrif á nám sitt.

- Farið er í samverustundir á hverjum degi, alltaf eru valin lög, þulur og sögur tengdar því verkefni sem tekið er fyrir hverju sinni. Lögð er áhersla á vandaðar og undirbúnar samverustundir.

- Framsögn er einu sinni í viku, þá segja börnin frá einhverju skemmtilegu sem á daga þeirra hefur drifið, það fer síðan í ferilsmöppu barnsins.
- Við notum hugmyndavef þar sem hugmyndir barnanna eru skráðar niður.
(sjá könnunaraðferð)
- Börnin fá tækifæri að tjá upplifun sína í máli og myndum. Til dæmis er unnið í sögugerð og ljóðagerð
- Við nýtum efniviðinn sem til er í stafagerð með spýtum tölum steinum og fleira, þar sem þau flokka og telja.
- Við förum á Borgarbókasafnið til að nálgast nýjar bækur, við sækjum okkur fræðibækur sem tengjast viðfangsefni sem verið er að taka fyrir hverju sinni. Einnig förum við í sögustundir á Borgarbókasafninu.
- Einingakubbarnir þar sem unnið er með stærðfræði og stafina.
- Stafrófið er sýnilegt inn á deild ásamt dagsskipulagi ásamt nöfnum og afmælisdögum barnanna.
- Við nýtum okkur í starfinu bækurnar Markviss málörvun, Ljáðu mér eyra og Leikum og lærum með hljóðin.
- Þegar farið er með eldri börnin í vettvangsferðir eru þau undirbúin um hvert þau eru að fara, hvern þau eru að fara að hitta og hvernig þau komast á leiðarenda.
- Á yngri deild erum við með bók og lag vikunnar þar sem endurtekning er góð málörvun. Bókin og lagið skapa góðan umræðugrundvöll í leikskólanum og heima fyrir.

Heilbrigði og vellíðan

Huga þarf að heilbrigði og vellíðan barna í öllu daglegu starfi. Ein af undirstöðum þess að barn þroskist og dafni er að því líði vel andlega og líkamlega og að umhverfi þess sé hvetjandi og öruggt. Börn eru næm og forvitin á umhverfið sitt og taka vel eftir því smáa í umhverfi sínu, þann áhuga ber að virkja. Mikilvægt er að taka vel á móti hverju barni þannig að það finni sig velkomið það er undirstaða að góðum degi. Góð, kærleiksrík og jákvæð samskipti er grunnur af góðu leikskólastarfi. Þess vegna viljum við kenna börnunum að umgangast aðra af hlýju og nærgætni.

- Einu sinni á dag er útivera þar sem hreyfing og frjálsi leikurinn færa að njóta sín og börnin efla bæði grófhreyfingar og félagsfærni. Áhersla er lögð á að útivera sé jákvæð upplifun fyrir barnið.
- Elstu börn leikskólans fara í KR-heimilið í skipulagðar íþróttastundir einu sinni í viku. Þar er unnið í stöðvavinnu og farið í hefðbundna leiki sem reyna á úthald og þol.
- Nánasta umhverfið er nýtt til útikennslu, við tökum með okkur stækkunargler og box til að skoða lífríkið í fjörunni og tengjum nánasta umhverfið okkar við árstíðirnar. Börnin kynnast náttúrunni og bera virðingu fyrir henni.
- Lögð er áhersla á að gefa börnunum tækifæri til að vinna úr náttúrulegum efnum eins og skeljum, kuðungum og þangi.
- Öll börnin fara í hvíld eða rólega stund allt eftir aldri og þörfum barnanna. Lögð er áhersla á að skapa rólegt og notalegt andrúmsloft í hvíldinni, hlustað er á rólega tónlist eða sögu.
- Áhersla er á hollt og fjölbreytt mataræði, matartímar hafa mikið uppeldislegt gildi þar gefst tækifæri til semmtilegra umræðna, lögð er áhersla á að börnin tileinki sér góða borðsiði. Börnin eru hvött til sjálfsbjargar og sjálfstæði með því að skammta sér sjálf og sýna sam hjálp með að hjálpa hvert öðru.
- Mikilvægt er að hvert barn hafi ákveðið sæti því það skapar festu og öryggi. Börnin þvo sér um hendur fyrir matmálstíma og eftir salernisferðir og útiveru.
- Elstu börnin skiptast á að hafa hlutverk dagsins í því felst meðal annars í að ganga frá fataklefa og matsal þannig læra börnin að huga að umhverfi sínu og hafa snyrtilegt í kringum sig.

Sjálfbærni og vísindi

Börn eru forvitin og fróðleiksfús í eðli sínu frá fyrstu stund beita þau fjölbreyttum aðferðum til að rannsaka og skilja umhverfið sitt. Börn læra í gagnvirkum samskiptum við umhverfið. Á Skerjagarði fá yngstu börnin tækifæri til að snerta, hlusta, handleika og flokka í gegnum könnunarleikinn. Börn læra af reynslu í umhverfinu og skapa verður nýja merkingabæra reynslu og leggja áherslu á samhengi milli þeirra viðfangsefna sem tekin eru fyrir hverju sinni. Við notum könnunaraðferðina með eldri börnunum þar sem við hvetjum þau til að spyrja spurninga og leita mismunandi lausna. Könnunaraðferðin ýtir undir vísindalega hugsun og börnin fá aðstoð til að sjá orsök, afleiðingu og skilning á hugtökum og hugmyndum. Í leikskólanum eru unnin ýmis verkefni sem tengjast náttúrunni og þannig er stuðlað að virðingu barnanna fyrir náttúrunni og náttúruvernd.

- Börn og starfsfólk er meðvitað um að tína rusl og annað smádót sem á vegi þeirra verður í náttúrunni. Mikilvægt er að læra að ganga vel um náttúruna. Við flokkum rusl, börnin fara í gönguferð í grenndargáminn með pappír og plast.
- Börnin fá að upplifa og rannsaka náttúruna, við tökum með okkur stækkunargler og ýmis vísindatól til að auðga forvitni og sköpunargleði barnanna. Við leggjum áherslu á að börnin beri virðingu fyrir trjágróðri og lífríki t.d skilum við skordýrunum aftur í náttúruna eftir að hafa skoðað þau í smásjá. Einnig slítum við ekki blóm eða aðrar plöntur að óþörfu.
- Lögð er áhersla á að gefa börnum tækifæri á að vinna úr náttúrulegum efnum og endurnýtanlegum efnivið, skapa úr honum og stuðla þannig að sjálfbærri þróun.
- Börnin setja niður kartöflur á vorin og rækta og gróðursetja sumarblóm.

- Við leggjum metnað í að gera hlutina og viðfangsefnin áþreifanleg og merkingarbær fyrir börnin. Það gerum við með því að tengja þau við þeirra skilning og reynslu, eins og Starri vegur 80 grömm, hvað þurfum við marga kaplakubba á móti 80 grömmum?
- Við bökum með börnunum og gerum tilraunir, þar læra þau um stærðfræði - og efnafræðihugtök.
- Lögð er áhersla á góða umgengni og frágang. Börnunum er kennt að bera virðingu fyrir efnivið leikskólans og umhverfi hans almennt.

Sköpun og menning

Sköpun er mikilvægur þáttur í þroska og námi barna. Skapandi starf skal fyrst og fremst breinast að ferlinu sjálfu, gleðinni, tjáningunni og náminu sem á sér stað þegar hugmyndir, tilfinningar og ímyndun fá að njóta sín. Menning er samofin öllu starfi leikskólans og tengist leik barna, lýðræði skapandi starfi og þjóðmenningu (*Aðalnámskrá leikskóla, bls. 45*).

Á Skerjagarði er frjáls sköpun barna mikilvægur hlekkur í starfinu. Með frjálsri sköpun fá þau tækifæri til að tjá og vinna áfram með það sem þau sjá, skynja heyra og hugsa. Sköpun barna byggist á skynjun þeirra og reynslu. Lögð er áhersla á að börnin tjái sig frjálst og sköpunargleðin fái að njóta sín. Lögð er áhersla á ferlið en ekki afurðina.

- Í könnunaraðferðinni er mikil sköpun og börnin útfæra reynslu sína á fjölbreyttan og skapandi hátt.
- Efniviður er fjölbreyttur og sýnilegur við erum með góða aðstöðu til myndsköpunnar þar sem verkin geta staðið í einhvern tíma. Börnin fá alltaf tækifæri í daglegu starfi til að vinna í sköpun.

- Foreldrar og aðrir eru hvattir til að koma með efnivið að heiman sem hægt er að nýta í skapandi starfi.
- Á yngri deildinni er unnið með könnunarleik þar sem börnin uppgötva og prófa sig áfram með ýmsan efnivið. Þau vinna í myndsköpun með leir og leika með vatn og annan opinn efnivið.
- Tónlistarstundir eru fyrir öll börn leikskólans þar sem áhersla er á tjáningu og sköpunarmátt barnsins.
- Samsöngur er á föstudögum þar sem sungið er saman. Elstu börn skólans kenna yngri börnum þulur og söngva einnig æfa þau flutning og koma fram fyrir öll börn leikskólans.
- Börnin læra þulur, kvæði og þjóðsögur og ævintýri.
- Á hverju skólaári búa börnin til sína sögu eða ljóð tengt viðfangsefni sem tekið er fyrir hverju sinni.
- Fastir liðir í starfinu er að fara í menningarferðir, listasöfn, leikhús og vinna svo úr ferlinu á skapandi hátt. Fá listamenn í heimsókn.

Lýðræði, jafnrétti og mannréttindi

Í leikskóla eiga foreldrar, börn og kennarar að vera samstarfsaðilar. Í daglegu starfi skal leggja áherslu á umhyggju, tillitssemi og samhjálp meðal allra í leikskólanum. Skerjagarður er lýðræðislegur vettvangur og lærdómssamfélag þar sem börn hafa rödd og eru virkir þátttakendur og geta þannig haft áhrif á nám sitt og málefni skólans. Við styðjumst við Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna í okkar kennslu, öll börn eiga að þekkja hann og réttindi sín. Með okkar fjölbreyttu náms- og starfsháttum ásamt barnalýðræði komum við til móts við þarfir allra barna. Við stuðlum að virkri þátttöku barnanna í námi og leik óháð uppruna sínum og menningu. Öll börn standa jafnfætis og hver einstaklingur fær notið sín á eigin getu og forsendum.

www.barnasattmali.is

- Góð og jákvæð samskipti, með áherslu á hjartanærandi uppeldi. Þar sem við teljum að allur grunnur að góðu starfi byggist á góðum samskiptumviljum við kenna þeim að umgangast aðra af hlýju og nærgætni.
- Vinna markvisst með gildi og dyggðir sem tengjast lýðræði, jafnrétti og mannréttindum eins og fyrirgefningu, tillitsemi og hrós.
- Byggja upp jákvæða sjálfsmynd, hjálpa þeim að finna sínar sterku hliðar, gefa þeim frelsi til að skapa, kynnast náttúrunni, bera virðingu fyrir henni og hvort öðru.
- Við viljum stuðla af því að börnin læri að taka ábyrgð á sjálfum sér og gjörðum sínum.

Læsisstefna Skerjagarðs

Læsi í leikskóla felur í sér þekkingu, leikni og hæfni barna að lesa í umhverfið sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt. Mikilvægt er að gott samstarf sé á milli leikskóla og foreldra um nám barna svo árangur verði sem bestur. Í Aðalnámskrá leikskóla (2011) er læsi einn af grunnþáttunum. Læsisstefna Skerjagarðs byggir á læsisstefnu Reykjavíkurborgar „lesið í leik,, og Aðalnámskrá leikskóla. Við höfum markvisst farið yfir tíu vörður læsis og mótað að okkar læsisstefnu. Skerjagarður er í samstarfsverkefni með Melaskóla og leikskóla Vesturbæjar um læsisstefnu. Fundað er reglulega yfir skólaárið þar sem skólaheimsókn leikskólabarna er skipulögð og læsisstefnan „lesið í leikinn“ rædd og borin saman.

Menning og hefðir Skerjagarðs:

Á Skerjagarði hafa skapast ákveðnar hefðir og venjur sem taka mið af árstíðum og menningu samfélagsins.

- **Afmælis dagar**

Afmælisbarnið er stjarna dagsins. Þegar afmælisbarnið mættir er flaggað með kennara. Mynd af barninu er sýnileg í fataklefanum barnið teiknar mynd af töfluna þar. Býr til kórónu býður til borð fær afmælisdisk og glas. Eldri börn skólans velja hvað er í matinn á afmælisdaginn í samráði við kokkinn.

- **Bóndadagur**

Upphaf þorra er Bóndadagur og er haldinn hátíðlegur á Skerjagarði, börnin gera þorrahatta og mæta í lopapeysum eða einhverjum fötum sem tengjast þorranum. Æfð er þorralög og rætt um gamlar hefðir og mat. Börnin smakka á þorramat og flaggað er í tilefni dagsins.

*„Við borðum súra punga og sviðsultu. Bóndinn í gamla hoppaði
á einum kringum allt húsið hann var bara í einni skálminni og
dró hana á eftir sér kringum bæinn“*

Hanna Katrín 5 ára

- **Bolludagur, Sprengidagur og Öskudagur**

Lögð er áhersla á að fræða börnin um íslenska menningu og hefðir. Í samverustundum er rætt um þessa daga, sungin lög og æfðar þulur sem tengjast þessum dögum. Farið er í vettvangsferð á Þjóðminjasafnið og rifjaðir upp gamlir tímar.

Börnin hafa val um hvort þau búi til bolluvönd eða eitthvað annað í tilefni dagsins. Haldið er öskudagsball kötturinn sleginn úr tunnunni. Börnin mega koma í furðufötum.

„Skemmtilegast er að sníkja nammi og borða nammi við gerðum það á bike cave“

Steinun M. 5 ára,,.

*„Maður hengir poka á fólk og syngjum
úti í bæ á öskudag eru skrýtin læti“*

Kolka Kristbjörk. 5 ára.

- **Sveitaferð**

Í maí er farið í sveitaferð, alltaf er farið á föstudegi. Foreldrar og systkini eru velkomin. Farið er með rútu, grillað og átt góð stund saman.

- **Opið hús og útskrift**

Einn laugardag í maí er opið hús og útskrift þar sem foreldrar, systkini og aðrir gestir eru velkomnir. Þar er vetrarstarfið sýnt í máli og myndum. Skerjagarðskórinn syngur nokkur lög sem þau hafa æft og valið fyrir þetta tilefni. Útskrift elstu barna fer þannig fram þau fá sérstakt útskriftarblað, rós og foreldrafélagið gefur pennaveski.

- **Sumarhátíð**

Er haldin vikuna fyrir 17. Júní, þá hafa börnin útbúið eitthvað skemmtilegt fyrir skrudgönguna sem farið er um hverfið. Til dæmis hatta, hljóðfærieða íslenska fánann allt eftir áhuga barnanna. Börnin skreyta garðinn og flaggað. Óvæntar upptakomur eru á hverju ári sem leikskólinn sér um.

- **Heimsóknardagar**

Tvisvar á ári eru haldnir heimsóknardagar en þá er opið hús yfir daginn. Þar sem foreldrar og aðrir gestir geta kynnt sér leikskólalífið. Þessir dagar er haldnir í lok þematímabils börnin eru búin að setja upp sýningu sem þau kynna fyrir gestum.

- **Dagur íslenskar tungu 16. nóvember**

Við höldum þennan dag hátíðlegan og börnin læra ljóð eftir Jónas Hallgrímsson. Flaggað í tilefni dagsins.

- **Kirkjuferð**

Þrír elstu árgangarnir fara í kirkjuferð fyrir jólin syngja jólalög og fá heitt kakó og piparkökur.

- **Jólaball**

Jólaballið er haldið í Frostaskjólí fyrir börn, foreldra, kennara og aðra gesti. Foreldrar sjá um veitingar, dansað í kringum jólatré og jólasveinn mætir á svæðið. Allir eiga skemmtilega stund saman.

- **Leiksýningar**

Ein til tvær leiksýningar eru á ári, foreldrafélagið sér um að kaupa sýningar fyrir leikskólann.

Samstarf og samskipti

Á Skerjagarði viljum við hafa opin og góð samskipti á milli kennara, foreldra og barna. Það er grunnur að vellíðan og velgengni í leikskólastarfi. Forsendur að farsælu leikskólastarfi er mannauður leikskólans. Kennarar og annað starfsfólk ber að rækta starf sitt af fagmennsku, alúð og samviskusemi. Á Skerjagarði viljum við leggja áherslu á kærleiksríkt uppeldi með því að temja okkur lága og blíða rödd og jákvæðna útgeislun. Leggjum við okkur fram við að það ríki gleði og jákvæðni í öllu okkar starfi. Kennarar eiga að vera gefandi í samskiptum við börn og fjölskyldur þeirra, koma fram að virðingu og taka tillit til ólíkra þarfa þeirra. Með hreinskilnum samskiptum, jákvæðu hugarfari, brosi, kurteisi, orðum og hlýju náum við fram

því besta hjá öllum. Á Skerjagarði erum við með ákveðna áætlun sem við vinnum eftir hvernig við viljum stuðla að góðum samskiptum. Börn læra það sem fyrir þeim er hafið og við sem starfsfólk erum fyrirmyndir þeirra um samskipti.

Stjórnun Skerjagarðs

Í fagteymi Skerjagarðs eru leikskólastjóri, aðstoðarleikskólastjóri og deildarstjórar. Mikilvægt er að þessir aðilar myndi öflugt teymi sem sameinast um velferð og nám barna. Kennarar gegna lykilhlutverki í öllu leikskólastarfi þeir móta starfið taka ákvarðanir um innra skipulag. Kennarar sjá um að nýta þann mannauð sem skólinn hefur að geyma. Þannig að allir starfsmenn finni sig örugga, og að hæfileikar og styrkleikar þeirra fái að njóta sín. Lögð er áhersla á starfsþróun kennara, þeir hvattir til endurmenntunar, sem þeir geta síðan miðlað til annarra.

- Starfsþróunarsamtal fara fram einu sinni á ári. Kennarar skólans eru búnir að undirbúa sig fyrir viðtölin. Viðtölin fara fram í byrjun árs, leikskólastjóri tekur viðtölin.
- Annan hvern mánuð er fagfundur (kvöldfundur) þar sem farið er yfir það sem fram hefur komið á deildarfundum. Farið yfir matsblöð og áætlunnargerð.
- Deildarstjórar og leikskólastjóri funda einu sinni í viku þar sem farið er yfir innra starf, skipulag og áherslur í starfi.
- Nýir kennarar fara í leiðbeiningarviðtöl á sex vikna fresti þar sem farið er yfir meðal annars ,hvernig gengur, líðan og hvernig gangi að tileinka sér starfshætti skólans.

Deildarstjórar og kennarar

- Deildarstjórar á eldri og yngri deild taka ábyrð á stjórnun deildarinnar og foreldrasamskiptum.
- Deildarfundir eru hálfsmánaðarlega þar sem kennarar á deildum fara yfir nám barnanna, sem er meðal annars skoðað út frá skráningu. Hvert barn er skoðað með tilliti til ferilsmöppu þess. Farið er yfir einstaklingsskráningu hjá hverju barni.
- Fundirnir eru skráðir á þar til gerð fundargerðablöð þar sem markmið og leiðir eru settar og því fylgt eftir. Farið yfir þessar upplýsingar á næsta fundi.

Hlutverk kennara og samskipti við barnahópinn.

- Mikilvægt er að sýna hverju og einu barni nærgætni, alúð og hlýju. Þannig að barnið upplifi sig öruggt og líði vel.

- Hlutverk kennara er að örva börnin til að upplifa hlutina og vekja forvitni þeirra með því að skapa þeim tækifæri til að upplifa og rannsaka á fjölbreyttan hátt.
- Lögð er áhersla á virkni og frumkvæði kennara og mikilvægt er að hann sé virkur þátttakandi í þekkingarleitinni með börnunum.
- Kennarinn þarf að búa barni örvandi og lærdómsríkt umhverfi.
- Kennari á að vera vel undirbúinn og afla sér þekkingar um viðfangsefnið sem á að taka fyrir til að geta leiðbeint og stutt við athuganir barnanna.
- Kennari þarf að tileinka sér skráningu í öllu starfi sem gerir verk og vinnu sýnilega.
- Kennari hlustar á raddir barnanna og styður börnin til að finna leiðir og skipuleggja verkefni sín um leið og hann horfir, hlustar og rannsakar hvert barn fyrir sig.

Foreldrasamvinna og foreldrafélag

Um leið og barn byrjar á Skerjagarði byrjar samvinna milli foreldra og leikskóla og foreldrar verða meðlimir í foreldrafélaginu. Mikilvægt er að rækta samvinnu og samskipti milli leikskólans og heimilanna. Gagnkvæm virðing á að ríkja milli starfsfólks, barna og foreldra.

Foreldrasamvinna

- Nýir foreldrar eru boðaðir á sameiginlega foreldrakynningu á haustin, þar sem starfsfólk er kynnt ásamt menningu og hefðum skólans og fyrirkomulagi þátttökuaðlögunar. Foreldrar fá kynningarbækling um skólann við upphaf skólagöngunnar þar sem er að finna ýtarlegar upplýsingar um allt sem við kemur skólastarfinu.
- Deildarstjóri tekur fyrsta viðtal við foreldra og fær upplýsingar um daglegar þarfir barnsins og veitir foreldrum upplýsingar um skólann.
- Foreldrakynning er á haustin á eldri deild þar sem starf vetrarins er kynnt.
- Foreldraviðtöl eru á haustin og vorin á Bakka og Bóli, farið er yfir almennan þroska og líðan barnsins og væntinga foreldra til skólans.
- Heimsóknardagar eru tvisvar á ári á Bakka og einu sinni á ári á Bóli, þar sem foreldrar geta komið í heimsókn og kynnst leikskólastarfinu.
- Lögð er áhersla á gott upplýsingaflæði í gegnum heimasíðu, tölvupóst, facebooksíðu, fréttabréf, stundaskrá mánaðarins og upplýsingatöflu í fataklefum.

Foreldrafélag

Í 11. gr. <http://www.althingi.is/altext/stjt/2008.090.html> laga um leikskóla er kveðið á um að foreldraráð sé starfrækt við skólann og skal leikskólastjóri hafa frumkvæði að kosningu í ráðið. Kosið er í foreldraráð á Skerjagarði á hverju hausti. Hlutverk ráðsins er meðal annars að gefa umsögn um skólanámsskrá og starfsemi skólans. Á Skerjagarði er foreldrafélag/ráð og markmið þess er að hugsa um velferð barnanna í samstarfi við kennara skólans.

- Foreldrar greiða tvisvar á ári í foreldrafélagið, foreldrafélagið hefur notað þá peninga sem inn koma til að taka þátt í ýmsum uppákomum. Jólaball í Frostaskjólí með foreldrum og systkinum ásamt starfsfólki. Á opnu húsi í maí gefur foreldrafélagið útskriftarnemum pennaveski. Foreldrar koma með veitingar á sameiginlegt hlaðborð. Farið er í sveitaferð með foreldrum, systkinum og starfsfólki leikskólans. Hreinsunardagur með foreldrum, börnum og kennurum er á hverju vori.
- Foreldrafélagið skipuleggur viðburði í lok hvers mánaðar þar sem foreldrar og börn hittast og eiga góða stund saman. Til dæmis fjöruferð, sund og fleira skemmtilegt.

Stuðningur og sérkennsla

Skerjagarður er í samstarfi við foreldra og sérfræðinga í Þjónustumiðstöð Vesturbæjar. Við leggjum áherslu á snemmtæka íhlutun sem er sniðin að barninu og aðstæðum hverju sinni. Ef grunur vaknar um þroskafrávik, hegðunarerfileika eða annað sem við kemur þroska og velferð barna fer ákveðið ferli af stað. Við notum viðurkennt matstæki eins og íslenska þroskalistann og TRAS í samstarfi við foreldra og sérkennslu ráðgjafa Vesturgarðs.

Samstarf Melaskóla og Skerjagarðs

Aðalmarkmið samstarfs leikskóla og grunnskóla er að stuðla að vellíðan barnanna við flutning á milli skólastiga. Samvinna er milli leik- og grunnskóla á Skerjagarði. Börnin fara í heimsókn til Melaskóla á haustin og vorin.

- Heimsókn á bókasafnið þar sem lesin er saga og sagt frá skólastarfinu.
- Heimsókn í fyrsta bekk þar sem tekið er þátt í kennslustund og farið í frímínútur. Síðan er farið í leikfímistíma.

Við förum í heimsókn á frístundarheimilið Selið og börnin æfa sig í að taka skólabílinn sem gengur á milli Skerjafjarðar og Melaskóla.

Þær upplýsingar sem flytjast með barnninu milli skólastiga eru í samráði við foreldra og kennara. Skilafundur er á haustinn vegna einstakra barna ef foreldrar óska eftir því. Á Skerjagarði fara börnin í HLJÓM-2 og niðurstöður úr því fylgja með barninu.

Samstarf við nærumhverfi

Við á Skerjagarði nýtum okkar nærumhverfi skólans vel. Náttúran við leikskólann er fjölbreytt, stutt er í fjöruna, Öskjuhlíðina og opin svæði sem við nýtum til útikennslu og leikja. Við kynnum okkur menningarviðburði borgarinnar og förum á söfn og sýningar og vinnum úr þeirri reynslu þegar heim er komið. Í stundarskrá mánaðarins er alltaf ein til tvær ferðir í mánuði sem tengist meðal annars því viðfangsefni sem er verið að vinna með eða eftir áhuga barnanna. Við erum í góðu samstarfi við borgarbókasafnið í Tryggvagötu. Foreldrar koma með tillögur að vettvangsferðum og heimsóknnum í fyrirtæki.

Innra og ytra mat

Matsaðferðir innra mat

Skólanámsskrá leikskólans er lögð til grundvallar í sjálfsmati skólans. Farið er yfir daglegt starf, mat kennara á grunnþáttum menntunar út frá aðalnámsskrá leikskóla er metið, ásamt hefðum, uppákomum og hátíðum skólans.

Það sem við metum er hópastarfið, leikurinn, útivera, matartímar og dagleg samskipti okkar og barnanna. Þetta er skoðað út frá uppeldislegri skráningu s.s. ljósmyndum og teikningum barnanna ásamt matsblöðum, á deildarfundum hálfsmánaðarlega. Á vorin er starfið endurmetið í heild sinni s.s. hvernig hópastarfið, flæðið, hreyfing- KR, tónlist og útivera gekk.

Mataðferðir ytra mat

Foreldrakönnun frá leikskólasviði var lögð fyrir foreldra vorið 2015 og niðurstöður hennar liggja ekki fyrir. Við vonumst við til að niðurstöðurnar hjálpi okkur til að gera starfið enn betra. Óboðað eftirlit fór fram í leikskólanum 19. nóvember 2014. Fulltrúar skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar dvöldu í leikskólanum frá kl 8.30-10.50. farið var inn á deildir og fylgst með starfinu og rætt við starfsfólk og leikskólastjóra. Niðurstöður heimsóknarinnar voru þær að ekkert kom í ljós sem gaf tilefni til athugasemda.

Mat barna

Börnin taka einnig þátt í mati skólans og fengu þau nokkrar spurningar til að svara meðal annars, hvað er skemmtilegast að gera í leikskólanum? Hvað er leiðinlegast að gera í leikskólanum? Hvað finnst þér skemmtilegast að gera í útiveru? Hvað er best að borða í leikskólanum? Er eitthvað sem þig langar að hafa í matinn? Elstu börin voru spurð hvað þau vildu læra eða geta áður en þau fara í grunnskóla.

Heimildaskrá:

Dewey, John. 2010. John Dewey í hugsun og verki *Menntun, reynsla og lýðræði*. Jóhanna Einarsdóttir Ólafur Páll Jónsson (Ritstj.), Samfæring mín um menntun. Gunnar Ragnarson (Þýð.). Reykjavík. Háskólaútgafa.

Edwards,C,Gandini,L og Forman, G. (1994). *The hundred languages og children: The Reggio Emilia approach to early childhood education*. New Jersey: Ablex Publishing Corporation

Helm, Judy Harris,Katz, Lilian (2001) Young Investigators. *The project approach inn the early years*. New York: Teachers College Press

Lög um leikskólanr.90/2008

Mennta-og menningarráðaneyti (2011) Aðalnámskrá leikskóla. Reykjavík: Menntamálaráðuneytið.

Ritröð um grunnþætti menntunar 2013. Reykjavík: Mennta-menningarráðaneyti.

Skóla-frístundasvið Reykjavíkurborgar 2013. *Lesið í leik læsistefna leikskóla*.

<http://www.barnasattmali.is/barnasattmalinn/umbarnasattmalann.html> Tekið af vefnum 28 mars 2016.